

RECENZJE

V. Kuonen: WALD- UND GÜTERSTRASSEN — PLANUNG, PROJEKTIERUNG, BAU. (DROGI LEŚNE — PLANOWANIE, PROJEKTOWANIE, BUDOWA). Eigenverlag des Verfassers, Lindenweg 9, CH-8122 Pfaffhausen (Schweiz), 1983. Stron 743.

Jest to akademicki podręcznik z zakresu budowy dróg leśnych, napisany przez profesora i kierownika Katedry Inżynierii Leśnej na Wydziale Leśnym Politechniki (Eindgenössische Technische Hochschule — ETH) w Zurychu. Profesor V. Kuonen jest znanym specjalistą i jego prace naukowe z zakresu budownictwa drogowego są wysoko cenione. Od kilku lat jest dziekanem Wydziału Leśnego. Na stażach naukowych przebywało u niego wielu pracowników naszych wydziałów leśnych, doznając wiele jego przychylności i pomocy. Profesor V. Kuonen był kilka razy w Polsce i odnosi się bardzo życzliwie do nas.

Omawiana książka obejmuje pełny nowoczesny zasób wiedzy z zakresu budowy dróg leśnych i jest nie tylko podręcznikiem dla studentów wydziałów leśnych, ale stanowi cenne kompendium wiedzy inżynierskiej o planowaniu, projektowaniu i budowie dróg leśnych.

W rozdziale I — Planowanie udostępniania lasów — podano podstawowe zasady przyrodniczo-leśne i techniczne, które powinny być uwzględniane przy opracowywaniu koncepcji udostępniania kompleksu lasów, warianty koncepcji oraz metody ich optymalizacji w zależności od zróżnicowania funkcji lasu i intensywności gospodarki.

W rozdziale II — Elementy projektowania — omówiono parametry przewidywanych do stosowania środków transportowych i ruchu drogowego. Przedstawiono tu wiele zależności mię-

ędzy nimi. Dużo uwagi poświęcono zagodnieniu odwadniania i zabezpieczania tras przed podmywaniem.

W rozdziale III podano podstawy teorii mechaniki gruntów oraz metody pomiarów właściwości gruntów. Nowością w tego rodzaju podręczniku jest przedstawienie teorii stabilizacji gruntów oraz zasady określania przydatności gruntów do różnych sposobów ich stabilizacji. Z uwagi na to, że metody stabilizacji gruntów są coraz szerzej stosowane również w budownictwie dróg leśnych, podane tu informacje są szczególnie cenne.

Rozdział IV poświęcony jest omówieniu materiałów do budowy nawierzchni dróg. I tutaj wiele miejsca zajmuje omówienie materiałów stabilizujących.

W rozdziale V — Dymensjonowanie i sposoby umacniania nawierzchni — przedstawiono elementy struktury nawierzchni i metody jej wzmacniania. Omówiono również wpływ parametrów ruchu na jezdnię i podłoże oraz podano sposoby pomiarów i doboru elementów nawierzchni do wymogów ruchu.

Na szczególną uwagę zasługują wiadomości podane w rozdziale VI, omawiającym zastosowanie biologii inżynierskiej w budownictwie dróg leśnych. Są to nowości, których nie było w żadnym z dotychczasowych podręczników inżynierii leśnej. Autor, na podstawie badań własnych i innych, zebrał i usystematyzował wiadomości o biologicznej obudowie dróg, skarp i obrzeży, opisał sposoby zabudowy różnym materiałem biologicznym i w różnych warunkach, zarówno dla ich wzmocnienia jak i ochrony i estetyki. Podał też wykazy zalecanych do stosowania roślin w zależności od elementów i warunków terenowych i grun-

towych dróg. Ten rozdział jest bardzo obszerny i bogaty w informacje.

W rozdziale VII opisano rodzaje maszyn stosowanych do budowy dróg. Autor opisuje tu tylko zasady ich stosowania i eksploatacji i pomija opisy konstrukcji.

Rozdział VIII zawiera zasady utrzymania i konserwacji dróg. Również i ten rozdział jest stosunkowo nieobszerny, choć sporo miejsca przeznaczył autor na omówienie przyczyn powstawania uszkodzeń.

Rozdział IX przedstawia metody wykonywania pomiarów drogowych oraz stosowane przyrządy pomiarowe. Przeważnie są to metody konwencjonalne, ale wykonywane za pomocą bardzo dokładnych i nowoczesnych przyrządów. W rozdziale tym podano też metody rachunkowe stosowane przy obliczeniach projektowych.

Treść podręcznika jest bardzo zwięzła i jasna, ilustrowana licznymi rysunkami

i wykresami. Szczególnie przydatne mogą być liczne nomogramy przy projektowaniu. Ułatwią one określanie wielu potrzebnych parametrów. Bardzo dobra jest zastosowana metoda wykładu. Autor najpierw definiuje przedmiot, stawia zagadnienie, referuje podstawową literaturę zagadnienia, podaje podstawy teoretyczne, prezentuje jej zastosowania. Język opracowania jest jasny, zwięzły i ekonomiczny. Mimo dużej objętości nie ma w podręczniku zbędnych opisów i słów.

Należy stwierdzić, że w leśnej literaturze fachowej jest to chyba pierwszy tak pełny i systematyczny akademicki podręcznik z zakresu budownictwa dróg leśnych. Z tym dziełem powinni się zapoznać zarówno pracownicy naukowcy jak i praktycy zajmujący się inżynierią leśną. Byłoby też cenne wydanie tej książki w języku polskim.

Edward Kamiński